

ኤርትራውያን መንግሥት፡ ደምኩም ንንግስነት ስዑድ ዓረብ ክሸየጥ ተዳልዮሎ

ነገስታት ስዑድ ዓረብን ኢማራትን፡ መቀጻልታ ናይቲ ኣቀዲመን ኣብ ማያዊ ግዝኣትናን ወደብ ዓሰብን ዘካይዶኦ ዘለዎ ወተሃደራዊ ምስፍሕፋሕ፡ ንመራሕቲ ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣብ ሃገራትን ብምዕዳምን ዝለዓለ መዳልያ ኣብ ክሳይም ብምንጥልጣልን ሚልዮናት ዶላራት ብምምጣውን፡ እሙናት ሓለውቲ ስልጣንን ንክኸኑ ሓርዮንኦምን ዓሲቦንኦምን ኣለዎ። ቀንዲ ዕላማ ናይቲ ብ16 መስከረም 2018፡ ብመንገዥነት ንግስነት ስዑድ ዓረብያ ምስ ውልቀ መላኽ ኢሳያስን ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ዶክተር ዓቢይ ኣሕመድን ኣብ ከተማ ጅዳ ዝተኻየደ ርክብ ድማ፡ ረብሓታትን ጽልዎታትን ንጉሳዊ ቤተሰብ ንግስነት ስዑድ ዓረብያ ንምስፋሕን ንምሕላውን እምበር፡ ኤርትራን ኢትዮጵያን ንምትዕራቕን መሰል ህዝቢ ኤርትራ ንምርግጋጽን ኣይኮነን።

ብታሪኽ፡ ንግስነት ስዑድ ዓረብ ንመሰል ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ሕሰሙን ሓዘኑን ካብቲ ትምክሓሉ ጸጋታታ ኣእዳዎ ምዝርጋሕ ይትረፍ፡ ንስለ ዲፕሎማሲውን ተደናጊጸ ዘይትፈልጥን ውልቀመላኽ ኢሳያስ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኤርትራ ዝፍጽሞ ዘሎ ምግሃስ ሰብኣዊ መሰል ኣፋ ዘይከፈተትን ሃገርያ። ብምግሃስ ሰብኣዊ መሰል ትፍለጥ ስዑድያ፡ ብጉልባብ መስርሕ ሰላም ኢትዮ-ኤርትራ ንምዕዛብን ስለሳዊ ምትሕግጋዝ ንምድንፋዕን ዘካየደቶ 7 ነጥብታት ዝሓዘ ውዕላት፡ ብኣውራኡ ኣብ ቀይሕ ባሕርን ወሽመጥ ዓደንን ዘለዎ ወተሃደራዊ፡ ቁጠባውን ዲፕሎማሲያውን ጥሙሓት ንምትግባር እምበር ብዛዕባ ኤርትራን ህዝባን ቅንጣብ ሓልዮት የብላን። ንግስነት ስዑድያ፡ ን20 ዓመታት ኣስቲጣ ድሕሪ ምጽናሕ፡ ኣብዚ እዋንዚ ብዛዕባ ጉዳይ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን ተገዳስነት ምርኣያ ድማ፡ ብዘየወላውል እቲ ንኣማኢት ዓመታት ኣብ ውሽጢ ሓደ ስድራ ዝሰጋገር ዘሎ ንጉሳዊ ስልጣን፡ ብኻልኣት ከይምንጠል ብዋጋ ደም ኤርትራዊ ጽኑዕ ዕርዲ ምስራሕዮ።

ዝተፈላለዩ ምንጭታት ማእከላይ ምብራቅ ከምዘረጋግጽዎ፡ ንግስነት ስዑድ ዓረብያ፡ እቲ ኣብ ሓጺር እዋን ብዓወት ክዛዘም ወጢና ኣብ መጋቢት 2015 ዝጀመረቶ ኣዕናዊ ኩናት የመን፡ ሓሳብ ልባ ስለዘይሰመረላ፡ ነቲ ኩናት ንምክያድ እትምድቦ ዘላ ባጀት እናዓበየ ስለዝመጸን ኣብ ልዕሊ ህዝቢ የመን ትፍጽሞ ዘላ ዕንወት ኣህጉራዊ ጸቕጢ ስለዝበዝሓን፡ ካብቲ ኣትያቶ ዘላ ዓዘቕጢ ብዓወት ንምውጻእያ ንመራሕቲ ኤርትራን ኢትዮጵያን ሰራዊቶም ክልእኩ ተፍቱን ብላዕ ትህብን ዘላ።

እቲ ብመሪሕነት ስዑድ ዓረብያ፡ ኢማራትን ባርኾት ካልኣት ሰብ ረብሓ ሃገራትን፡ ነቲ ብኢራን ይድገፍዮ ዝበሃል ክፋል የመን ተቆጻጺሩ ዘሎ ምንቅስቃስ ሑቱ፡ ብደብዳብ ነፈርትን ዳርባ ዝተራቀቀ ከብድቲ ኣጽዋርን ዝጀመረ ኩናት፡ ብዘይካ ቆልዓ ሰበይቲ ዝርከብዎም ኣሽሓት የመናውያን ምቅታል፡ ምቁሳል፡ ምምዝባልን ምዕናዉ ትሕተ ቅርጽን፡ ክሳብ ለይቲ ሎሚ ሕልምታት ስዑድያን ኢማራትን ኣይተማልኡን ሑቱውን ኣይተደምሰሰን። ብሃብቲ ነዳዲ ዝተሰርነቃን ጎባልል ማእከላይ ምብራቅን ክኾና ብትምክሕቲ ዝሃላ ዘለዎ ስዑድያን ኢማራትን፡ ኩናት የመን ብዘይ ተሳትፎ ኣጋር ሰራዊት ኣድማዕነት ከምዘይብሉ ድሒሩ ስለዝተሰቆረን፡ ገንዘብ ከፊለን ካብ ሓደ ሓደ ሃገራት ኣዕራብ ዝተዋጽኡ ወተሃደራት ኣሰሊፈንዮን። ኩሉ ፈተነታት ቅጽብታዊ ዓወት ስለዘየምጽኦ ድማ፡ ብጉልባብ ሰላም፡ ኤርትራን ኢትዮጵያን ናይ ኣጋርን ባሕርን ሰራዊት ከበርክታ ብታሕቲ ታሕቲ ምስጢራዊ ዝርርብ ክካየድ ድሕሪ ምጽናሕ፡ ደምን ህይወትን ኤርትራውያን መንግሥት ኣብ የመን መባድልቲ ዶላርን ነዳድን ከኸውን ብጋህዲ ኣብ ስምምዕ ተበጺሑሎ።

“ንዓይ ንኣንጭዋዶ ኣብ ሎቆታ” ከምዝብሃል፡ እቲ ንይምሰልን ንምድንጋርን ቁጠባውን ጸጥታውን ምትሕግጋዝ ተኸቲሙ ዘሎ ድራማ ህግደፍን ስዑድያን፡ ንህዝቢ ኤርትራ ዳግማይ ደቁ ዘስእን፡ ቁጠባኡ ዘማሰን፡ ምስ ጎረባብቱ ዘባእስን ስምምዓት፡ ኤርትራውያን መንእሰያት፡ ብገንዘብ ዝግዝኡ ዕሰባት ወተሃደራት(Mercenary) ኮይኖም ኣብ ቅድመ ግንባራት ተሰሊፎም ኣብ ዘይምልከቶም ጉዳይን መሬትን መዝሓል ጥይት ክኾኑ፡ ሰላማዊ ህዝቢ የመን ከሰቅዩን ንስልጣን ንግስነት ስዑድ ዓረብን ኢማራትን ክሕልዉንዮም። ውልቀ መላኺ ስርዓት ኢሳያስ፡ ምስ ኢትዮጵያ ብደብ ኣሳቢቡ ብዝወልዖ ኩናት፡ ህይወት 20 ሺሕ ዜጋታትና ሃሊቁ፡ ኣማኢት ኣሸሓት ሰባት ካብ መነባብሮ እም ተፈናቂሎም፡ ንድኽነት ተቃሊዖምን ኣቦታቶምን ኣሕዋቶምን ዝተሰውኡላ ሃገር ጠንጢኖም ኣብ መላእ ዓለም ኣብ ስደት ለመንቲ፡ ሃገር ኣልቦን ንሓሳረ መከራ ተቃሊዖምን።

እቲ ካብ ኩሉ ዘሕዝንን ዘገርምን ድማ፡ ውልቀ መላኺ ኢሳያስ፡ “ዶብና ከይተሓንጸጸን ዝተጎበጠ መሬትና ከይረኽብናን፡ ምስ ኢትዮጵያ ዘተ ዝብሃል የለን” ክብል ከምዘይጸንሐ፡ “ምሕንጸጽ ዶብ ቀዳምነትና ኣይኮነን፡ ምስ ኢትዮጵያ ሽግር የብልናን፡ ኣሕዋትና ኢና” ብምባል፡ ንህዝቢ ኤርትራ ከየፍለጠ ንስልጣኑ ዘናውሕን ንልኡላዊ መሬትና ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ዘእቱን ውዕላት ፈሪሙ። ስርዓት ህግደፍ፡ ምስ ስዑድያን ኢማራትን ፈሪምም ዘሎ ስዉር ውዕላትን መስሪትዎ ዘሎ ዕርክነትን፡ ነቲ ብስም ሃገራዊ ኣገልግሎት ካብ ሰላማዊ መነባብሮ ተመዛቢሉ ኣብ ውትህድርና ተጸሚዶ ዝጸንሐ ኤርትራዊ መንእሰይ፡ መታን ከይቀስንን ንዕምሪ ስልጣን ኢሳያስ ስግኣት ስለዝኾነን፡ ክበታትኖን ከርሕቆንዩ ከይደቀሰ ዝሓድር ዘሎ።

ከምዝፍለጥ ስዑድያን ኢማራትን ብዘለዉን ሃብቲ ዝተራቀቀ ኣጽዋር ብምሽማት፡ ብደብዳብ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ የመን ኣረሚናዊ ግፍዕታት ይፍጽማኳ እንተለዎ፡ ዛጊት ኣጋር ሰራዊተን ኣብ ቅድመ ግንባር ኣየሰለፉን ህይወቱ ዝሓለፈ ዜጋውን የብለንን። ዜጋታት ስዑድያን ኢማራትን ደቁ ዓይኒ መዓር ስለዝኾኑ፡ ኣብ መጋየጺ ቦታታት ከም በጻሕቲ ሃገር ክዛወሩን ክሕሸሹን እምበር ብረት ተሰኪሞም ምስ ሑቱ ክዋጉኡን ክሞቱን ነውሪዮ። ስዑድያን ኢማራትን፡ ካብ ድኻታት ሃገራትን ብዛዕባ ህዝቦም ሓልዮት ዘይብሎም ስርዓታት፡ ወተሃደራት ብገንዘብ ቆጶረን ንግስነተን ክሕልዎን ሃብቲ ካልኣት ክግሕጣን ሃናፍናፍ ይብላ ኣለዎ።

እዚ ኣብ መንጎ ውልቀመላኺ ኢሳያስ፡ ስዑድያን ኢማራትን ብጉልባብ “ኣብ ክልተኣውን ዞባውን ጉዳያት ሓቢርካ ምስራሕ” ተባሂሉ ተፈሪሙ ዘሎ ምትሕግጋዝ ድማ፡ ኣብ ግንባራት ዝጸንሐ ሰራዊት ኤርትራ ድሕሪ ምኽታም ስምምዕ ሰላም ምስ ኢትዮጵያ ስራሕ ስለዘይብሉን ኣብ ኣጸምእን ጎቦታትን ናይ ምውጋእ ክእለት ስለዘለዎን፡ ንተዋጋእቲ ሑቱ ክስዕር ብቅዓት ኣለዎ ዝብል ልዑል ትጽቢት ናይ ስዑድያን ኢማራትን ኣሎ። ስዑድያን ኢማራትን፡ ነቲ ካብ ኢራን፡ ቱርክን፡ ቀጠርን ዝኣመሰላ መቀናቅንተን ሃገራት፡ ጽልዎታትን ንምግታእን ዞባታት ቀይሕ ባሕርን ውሽመጥ ዓደንን ተቆጻጻርካ ብቁጠባውን ወተሃደራውን መዳያት ዓብለልልቲ ንምኻንዮን ንገለ መራሕቲ መቁሸሽ ብምሃብን ኣብ ልምዓታዊ መደባት ንምሕግጋዝ ዝብል ባዶ መብጽዓ ብምእታውን መደባተን ዘተግብራ ዘለዎ።

ከምዝዝከር ካብቶም ኣብ 11 መስከረም 2001፡ ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ነበሰ ቅትለታዊ መጥቃዕቲ ዘካየዱ 19 ሰባት፡ እቶም 15 ስዑዳውያን ስለዝነበሩ፡ ካብኡ ንድሓር እቲ ናይ ነዊሕ ዓመታት ዝምድናን ምትእስሳርን መንግስታት ስዑድያን ኣመሪካን እናሻሕረዩ መጹኡ። ከም ሳዕቤኑ ድማ፡ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ኣብ ንግስነት ስዑድ ዓረብያ ዝነበራ እምነትን ጸጥታዊ ምትሕግጋዝን ባይታ ዘበጠ

ጥራሕ ዘይኮነ፡ ስዑድያ እቲ ንሃገራት ማእከላይ ምብራቅን ሰሜን አፍሪቃን ብቀውዒ ዓረብ (Arab Spring) ዝፍለጥ ናዕቢ ስለዝሰግኡትን፡ ኣብ ውሽጣዊ ጉዳያታ ጽገናዊ ለውጥታት ክትገብርን፡ ኣብ ማሕበረሰብ ዓለም ዝጸንሓ ክፉእ መልክዓ ከተጸብቅን ትጽዕር ኣላ።

እቲ ብጉዳይ ዶብ፡ ካብ ስድራቤቱ ተነጺሉ፡ ትምህርቱ አቋሪጹ፡ አይንሓዳር አይንመርዓ ኮይኑ ህይወቱ ምምራሕ ተሰናኺሉ ካብ ሞት ዘምለጠ መንእሰይ ኤርትራ፡ ድሕሪቲ ግሉጽነት ዝጎደሎ ስምምዕ ሰላም ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ዓስቢ ድኻሙ ክካሓስን ናብ ሰላማዊ ህይወት ክምለስ ኩለንተናዊ ሓገዝ ክግበረሉን እምበር፡ ስልጣን ህግደፍ ከናውሕ ዕሱብ ሰራዊት ኮይኑ፡ ኣብ ዘይአምነሉን ኣብዘይመሬቱን ደሙ ከፍስስን ክመውትን አይግባእን። ትጽቢትን ሕልምን ናይቲ ንዓመታት ብረት ተሓንጊጦ ኣብ ተጠንቀቅ ዝጸንሐ ኤርትራዊ መንእሰይ፡ ዕድላት ትምህርቲ፡ ስራሕን ቅሱን ህይወትን ተፈጠሩሉ ብሰላም ህይወቱ ክመርሕዩ ዝምነ። ውልቀ መላኺ ስርዓት ህግደፍ፡ ጁባታቱ ዶላር ንምምላእን ህርፋን ስልጣኑ ንምርዋይን፡ ከምቲ ቅድሚ ሎሚ ብሕቡእን ብምትላልን፡ ኣብ ዞባ ዓበይቲ ቃላያት፡ የመን፡ ጁቡቲ፡ ኢትዮጵያን ሰማልያን፡ ሰራዊት ኤርትራ ልኢኹ ግደ ሞትን ምምራኽን ዝገበርም፡ ሕጂ'ውን ድሕር አይብልንዩ።

ውልቀ መላኺ ስርዓት ህግደፍ፡ ነቶም ብመንግስቲ ጁቡቲን ኢትዮጵያን ኣብ ኩናት ዝተማረኹ ወተሃደራት ኤርትራ፡ ኣብ ክንዲ ንክፍትሑን ሰብአዊ መሰሎም ንክሕሎን ዝጣበቀሎም፡ “ምሩጺት የብለይን” ብምባልዩ ኸሒድዎምን ጠሊምዎምን። ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ፡ ሰራዊት ምክልኻል ኤርትራ ድማ ብፍላይ፡ ብጽሞና ክሓስበሉን ተባዕ ስጉምቲ ክወስደሉን ዝግብኦ ጉዳይ፡ እዚ ኣብ ቅድሚኡ ተገቲሩ ዘሎ፡ ኣዝዩ ሓደገኛ ተንኮላት ስርዓት ህግደፍ ምብርዓንዩ። ዝኸበርካ መንእሰይን ሰራዊትን ኤርትራ፡ ህግደፍ፡ እቲ ብህልኽ ምስ መራሕቲ ኢትዮጵያ ብደብ አመኽንዩ ዝወልዎን ህይወት አሽሓት ዘህለቀን አስካሕካሒ ኩናት፡ በሰላኻ ከየሕወኻን ቃንዛኻ ከይተደበስካን ሕጂ'ውን ደምካን ህይወትካን ንንግስነት ስዑድ ዓረብ ኢማራትን ክሸየጥን ንንሸል ክትከውንን መጻወድያ ተዳልዩልካ ከምዘሎ አስተውዕልን ካብ ምስኩን ዓሕ ምባልን ምጥዓስን፡ ንድሕነትካን ክብርኻን ቆራጽ ስጉምቲ ክትወስድ አለካ። ሞት ሓንቲ'ያ፡ አማውታ ግን መልክዕን ዓይነትን አለዎ። ካብ ኣብ የመን ዕሱብ ሰራዊት ኮይንካ ትመውት፡ ብኸብረት ንመጻኢ ወለዶ ትሰየመሉን ኣብ መሬትካን ጅግንነት ፈጽም።

ጽላል፡ ካብ ሕቡራት መንግስታት አመሪካ 24 መስከረም 2018

ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 26-09-2018